

Datert 09.12.2022 | Revidert 13.03.2023

Planprogram for rullering av kommuneplanens areal- og samfunnsdel

Fastsatt 07.03.2023

Innhold

1	Innledning.....	2
1.1	Bakgrunn	2
1.2	Hva er en kommuneplan	2
1.3	Hva er et planprogram	2
2	Gjeldende kommuneplan	2
2.1	Kommuneplanens samfunnsdel	3
2.2	Kommuneplanens arealdel.....	3
3	Overordnede føringer med betydning for kommuneplanarbeidet	4
3.1	Regjeringens og statsforvalterens forventninger.....	4
3.2	Regional planstrategi for Viken 2020-2024.....	5
3.3	Planprogram for regionale planer i Viken (areal og mobilitet m.fl.)	5
3.4	Regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus	6
3.5	Ny regional plan sett opp mot planlagt fylkesreversering	7
3.6	Andre nasjonale og regionale føringer	7
4	Program for ny kommuneplanrulling.....	8
4.1	Arealstrategi	8
4.2	Oppfølging av arealstrategi	8
4.3	Andre temaer	11
4.4	Konsekvensutredning	15
4.5	Metode for konsekvensutredning.....	16
5	Planprosessen.....	16
5.1	Organisering	16
5.2	Medvirkning.....	17
6	Fremdrift.....	19

1 Innledning

1.1 Bakgrunn

Kommunestyret i Eidsvoll har bedt administrasjonen om at det gjennomføres en ny rullering av både kommuneplanens arealdel og kommuneplanens samfunnsdel. Bestillingen ble gitt ifm. vedtaket av kommunal planstrategi for 2020-2023 den 09.03.2021, ytterligere presisert gjennom vedtak av gjeldende kommuneplan den 13.04.2021: *I tillegg til planvedtaket ber kommunestyret administrasjonen om å sette i gang ny rullering av kommuneplanens samfunnsdel og arealdel snarest jf. vedtatt planstrategi. Temaene for rullering avklares i planprogram.*

1.2 Hva er en kommuneplan

Kommunen skal ha en samlet kommuneplan som omfatter samfunnsdel med handlingsdel og arealdel.

Kommuneplanen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver, og bør omfatte alle viktige mål og oppgaver i kommunen. Den skal ta utgangspunkt i den kommunale planstrategien og legge retningslinjer og pålegg fra statlige og regionale myndigheter til grunn (plan- og bygningsloven § 11-1)

Kommuneplanens samfunnsdel er et verktøy for kommunens helhetlige planlegging. Gjennom arbeidet med denne skal kommunen belyse utfordringer og målsettinger knyttet til utviklingen av samfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Samfunnsdelen skal også synliggjøre strategiske valg og prioriteringer, blant annet med hensyn til hvordan FN sine bærekraftsmål skal realiseres. Samfunnsdelen er retningsgivende, ikke juridisk bindende.

Kommuneplanens arealdel skal ta opp prioriteringene fra samfunnsdelen og være et virkemiddel for å gjennomføre de arealmessige behovene de utløser. Arealdelen skal bygge på samfunnsdelen og vise sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk. Denne koblingen er viktig for å sikre at de langsiktige politiske prioriteringene sees i sammenheng med utviklingen av samfunnet for øvrig. Arealdelen er juridisk bindende og skal blant annet inneholde et arealplankart og et sett med bestemmelser.

1.3 Hva er et planprogram

For alle regionale planer og kommuneplaner, og for reguleringsplaner som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn, skal det som ledd i varsling av planoppstart utarbeides et planprogram som grunnlag for planarbeidet (plan- og bygningsloven § 4-1)

Et planprogram har som mål å styrke medvirkningen i planarbeidets tidlige fase samt bidra til en målrettet og forutsigbar planprosess. Det er et dokument som skal fortelle hvordan en planprosess etter plan- og bygningsloven skal gjennomføres, altså en plan for planen – i praksis en arbeids-, utrednings- og medvirkningsplan for arbeidet med planen. Innholdet i et fastsatt planprogram vil være retningsgivende for den senere planutarbeidelsen.

2 Gjeldende kommuneplan

Gjeldende samfunnsdel ble vedtatt med endelig rettsvirkning den 13.04.2021. Gjeldende arealdel ble vedtatt med delvis rettsvirkning den 13.04.2021, hvorpå endelig rettsvirkning av arealdelen tredde i kraft etter vedtak den 02.11.2021.

Rulleringen av arealdelen hadde et vesentlig omfang ved seg og utgjorde en signifikant endring av forrige arealdel snarere enn en mindre oppdatering av den. Det ble endret på/tilført mange nye

egenskaper i både bestemmelsene og arealplankartet av et slikt omfang at sammenhengen med den forrige arealdelen fra 2015 ble brutt – det er liten grad av kontinuitet mellom de to.

Mye av årsaken til dette tilskrives det faktum at gjeldende arealdel er den første som er blitt rullert på grunnlag av arealstrategiene i regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus av 2015. Det ble nedlagt mye viktig arbeid i å imøtekomme regionale og nasjonale forventninger til arealplanleggingen ved å bringe arealbruken i nåværende kommuneplan nærmere den regionale planens uttalte føringer og målsettinger.

Rulleringen av samfunnsdelen hadde et mindre vesentlig omfang ved seg og utgjorde en mindre oppdatering eller revisjon av den forrige samfunnsdelen fra 2011.

2.1 Kommuneplanens samfunnsdel

Kommunen fant det hensiktsmessig å videreføre oppsettet fra forrige samfunnsdel for perioden 2011-2022, der man benytter seg av en tredeling per kapittel i form av hovedmål, delmål og strategier. Nytt i gjeldende samfunnsdel er et eget kapittel med mål og utfordringer for virksomhetene.

Samfunnsdelen beskriver utfordringer, mål og strategier for lokalsamfunnet, for kommunens tjenester og kommunen som organisasjon. Det er formulert en hovedmålsetting for kommunens arbeid i planperioden:

Grunnlovsbygda Eidsvoll skal være en attraktiv og god kommune å bo og leve i. I samarbeid med sine innbyggere skal kommunen arbeide for at kulturarv, miljø, naturressurser, arealer og økonomi forvaltes på en måte som sikrer gode levekår for alle, og som sikrer en bærekraftig og framtidrettet samfunnsutvikling.

For å realisere hovedmålsettingen i samfunnsdelen er det lagt særlig vekt på tre områder: (1) Arealbehov og tettstedutvikling, (2) Klima og miljø, (3) folkehelse.

Gjeldende samfunnsdel fungerer bra etter hensikten, men har potensiale til å bli brukt enda mer. Det vil derfor være hensiktsmessig å omstrukturere samfunnsdelen slik at den treffer bedre ift. dagens overordnede rammeverk og forventninger samt tidens trender og tendenser. Samfunnsdelen har forbedringspotensial med hensyn til å fremstå operasjonell og bruksvennlig for virksomhetene i kommunen som er bundet av den.

2.2 Kommuneplanens arealdel

Hovedintensjonen som lå til grunn i planprogrammet for gjeldende arealdel var todelt:

- Eidsvoll kommune har tilstrekkelig med areal til boligbebyggelse og næringsbebyggelse i planperioden. Det er derfor ikke nødvendig å legge inn nye arealer til disse formålene utenfor eksisterende byggesone
- Gamle og ikke igangsatte utbyggingsområder skal vurderes tas ut av kommuneplanen

Første kulepunkt ble i det alt vesentlige overholdt og respektert. Det ble tilført bare ett nytt fremtidig boligområde utenfor eksisterende byggesoner, - Mostue (del av gbnr. 140/4) som ligger lokalisert ved siden av Eidsvoll verk stasjon.

Andre kulepunkt ble også i stor grad overholdt. Det ble tilbakeført over 1500 da med utbyggingsområder som tidligere lå avsatt som områder for bolig-, fritids- og næringsbebyggelse. Dette ble gjort som et ledd i å legge til rette for mindre spredt og dertil mer konsentrert vekst i Eidsvoll.

Det ble videre tegnet inn to definerte vekstområder rundt Eidsvoll sentrum og Råholt/Eidsvoll verk, på bakgrunn av analysemetode utarbeidet av fylkeskommunen. Hhv. 40 + 40 % av bolig- og arbeidsplassveksten i kommunen skal finne sted innenfor de to prioriterte vekstområdene. Resterende 20 % skal fordeles på resten av kommunen.

Selv om det ble reversert mange utbyggingsområder i nyeste arealdel, ligger det fremdeles mange urealiserte fremtidige utbyggingsområder rundt om i Eidsvoll som peker utover planlagt tidshorisont, i alle tettstedene som har vekstbehov. Gjeldende arealdel er slik sett robust, og det antas at det ikke er behov for store endringer. Det bør ikke være en målsetting å ta inn igjen utbyggingsområdene som ble tatt ut av kommuneplanen 2021-rulleringen.

Bestemmelsene til arealdelen har ikke vært rettskraftig lenge nok til at administrasjonen har høstet tilstrekkelige erfaringer (gode så vel som mindre gode) med bruken av den, og kommunen har derfor ikke fått observert de langsiktige effektene av bestemmelsene enda.. Mange av grepene som er blitt gjort spesielt i bestemmelsene til den nyeste arealdelen er blitt innført med en intensjon om å avhjelpe mange utfordringer knyttet til erfaringer med bruken av forrige arealdel fra 2015.

Kommunen mener at gjeldende arealdel er godt tilpasset disse intensjonene og at den trekker i en bedre retning enn den forrige- med mer operasjonelle og målbare juridiske planbestemmelser fremfor lite spesifikke retningslinjer som det var mange av i forrige kommuneplan. Da bestemmelsene til arealdelen enda fremstår noe uprøvd, vil det være hensiktsmessig å videreføre mange av dem i ny rullering.

3 Overordnede føringer med betydning for kommuneplanarbeidet

Eidsvoll kommune tilhører det laveste forvaltningsnivået og skal blant sørge for at overordnede føringer legges til grunn i utformingen av kommuneplans arealdel og samfunnsdel. Kommuneplanen har derfor en viktig rolle med hensyn til å sette nasjonal- og regional politikk ut i livet i Eidsvoll.

3.1 Regjeringens og statsforvalterens forventninger

Gjeldende nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging, utarbeidet av kommunal- og moderniseringsdepartementet, ble vedtatt ved kongelig resolusjon den 14.05.19. Regjeringen har mange og uttalte forventninger til kommunal og regional planlegging. Bærekraft og klima er trukket frem. Herunder kan nevnes:

- ✓ *FNs 17 bærekraftsmål skal legges til grunn for samfunns- og arealplanleggingen. Det skal utvikles sentrale indikatorer for alle bærekraftsmålene slik at det kan bli mulig å måle effekten av egen innsats*
- ✓ *Kommunene vektlegger arbeidet med å redusere utslipp av klimagasser. Oppdatert kunnskap om forventede klimaendringer skal brukes i planleggingen*
- ✓ *Klimatilpasning og samfunnsikkerhet skal vektlegges i planleggingen, og de høye alternativene fra nasjonale klimaframskrivninger skal legges til grunn for arbeidet*
- ✓ *Viktig naturmangfold, friluftslivsområder, overordnet grønnstruktur, kulturhistoriske verdier, kulturmiljø og landskap skal hensyntas i planleggingen*
- ✓ *Viktige jordbruksområder skal sikres*
- ✓ *Det skal legges til rette for høy arealutnyttelse i byområder. Lokalisering av boliger, service, handel m.m. vurderes i sammenheng med eksisterende eller framtidige kollektivknutepunkt*

Statsforvalteren i Oslo og Viken har i sitt årlige forventningsbrev datert 25.01.22 blant annet formulert en forventning til kommunal arealplanlegging som lyder slik:

Vi har en klar forventning til kommunene om å avgrense byggesonen, utvikle kompakte byer og tettsteder, og konsentrere framtidig utbygging rundt kollektivknutepunkt. Dette for at innbyggernes transport ved daglige gjøremål i størst mulig grad kan skje med kollektivtrafikk, sykkel og gange, men også for å ta vare på dyrka jord og natur. Det er et stort uutnyttet potensial for fortetting, transformasjon av bebygde områder og gjenbruk av eksisterende bygningsmasse.

En annen forventning lyder som følger:

I lys av ytterligere innstramming i jordvernmålet i 2021, ber vi kommunene om å være offensive i å ta vare på dyrka og dyrkbar jord, og sikre hensynet til matproduksjon og kulturlandskap i sin arealplanlegging. Regionale planer, regional planstrategi og Landbruksstrategi for Viken har føringer om jordvern og landbruk, og bør følges opp i kommunens planlegging. Vi anbefaler at kommunene har en «nullvisjon» for omdisponering av dyrka mark til andre formål.

Samtlige forventninger gjengitt ovenfor er bare noen få blant flere som binder opp kommunens vurderinger i arbeidet med å rullere arealdelen og samfunnsdelen.

3.2 Regional planstrategi for Viken 2020-2024

Regional planstrategi ble vedtatt av fylkestinget i Viken den 18.12.2020. Planstrategien legger FNs bærekraftsmål og planetens tålegrenser til grunn for de retninger og målsettinger som skal beskrive fremtidens Viken-samfunn i 2030. Planstrategien operer med 5 langsiktige utviklingsmål, og 6 temaer eller innsatsområder (med totalt 59 delmål) som til sammen utgjør midlene for å nå målene.

Gjennom planstrategien bestemmes det hvilke regionale planer som skal lages de neste årene. Iht. planstrategien skal det igangsettes arbeid med tre brede tematiske regionale planer. Disse er **(1)** økt livskvalitet, deltagelse og likeverd, **(2)** kompetanse og verdiskaping og **(3)** areal og mobilitet. Til den nye regionale planen for areal og mobilitet gis det blant annet føringer om:

Etablerte lokalsamfunn skal sikres muligheter for verdiskaping og en andel av næringsutviklingen. Planen må behandle hensynet til kulturminner, kulturmiljøer og -landskap, både som dokumentasjon av fortiden og som en ressurs for fremtiden. Behovene til barn, unge, eldre og personer med funksjonsnedsettelse skal vises særskilt hensyn. Den regionale planen må behandle spørsmål knyttet til fritidsboligutbygging og næringsutvikling i og i tilknytning til kystsonen, vassdrag og fjellområder. Fortetting og bevisst lokalisering av boliger, virksomheter og tjenester vil bidra til styrking av trygge, attraktive og trafikksikre sentrumsområder tilrettelagt for økt bruk av sykkel og gange. Konsekvenser av fortetting skal belyses. Her må også sosiale-, økonomiske- og miljømessige hensyn vurderes.. [...]

Gjennom arbeidet med planprogram til den regionale planen skal det gjøres vurderinger om det skal utarbeides en helhetlig plan for hele Viken, eller om det er behov for differensiering med hensyn til tematikk eller geografi. Viken er et mangfoldig fylke som kan kreve ulike løsninger. [...]

3.3 Planprogram for regionale planer i Viken (areal og mobilitet m.fl.)

Fylkestinget fastsatte et felles planprogram for de tre nevnte regionale planene den 16.12.2021, deriblant regional plan for areal og mobilitet. Hensikten med å ha et felles planprogram for de tre regionale planene er bedre ivaretagelse av sammenheng i planarbeidet. De tre regionale planene omhandler/berører de samme 5 langsiktige utviklingsmålene og de samme 6 innsatsområdene, bare fra ulike perspektiver.

Regional plan for areal og mobilitet skal gi retning for samfunnsutviklingen i fylket. Dette vil innebære å fastsette felles mål, utvikle strategier og definere virkemidler i fylket, slik at offentlige og private aktører opplever likebehandling og forutsigbarhet. Samtidig vil planen ta inn over seg ulikheter i geografi, demografi og utfordringsbilde i ulike deler av fylket, og se hvordan virkemiddelbruk kan tilpasses de ulike forutsetningene i fylket.

Planen skal erstatte areal- og mobilitetsføringer fra inntil 24 regionale planer, herunder de tre overordnede regionale planene for areal- og transport i de tidligere fylkene Akershus, Buskerud og Østfold. Innretningen i disse tre overordnede planene samsvarer i stor grad med oppdraget til ny plan, som er gitt i regional planstrategi. Mange sentrale føringer fra disse tre planene vil derfor sannsynligvis bli videreført.

For et av innsatsområdene, kalt *Helhetlig by- og stedsutvikling*, listes det opp prinsipper og retningslinjer fra gjeldende regionale planer som samsvarer godt med mål fra regional planstrategi, som ny regional plan for areal og mobilitet skal bygge videre på. Disse er blant annet:

- *Satse på en flerkjernet by- og tettstedstruktur.*
- *Utvikle knutepunkter og drive god samlokalisering.*
- *Legge til rette for transporteffektivitet og ABC-prinsippet for lokalisering.*
- *Sørge for at transporten fremmer miljø og bidrar til økt bruk av kollektiv, sykkel og gange.*
- *Sikre at alle byer og tettsteder har god tilgang til grøntområder.*
- *Lokalisere handel, service, næring og kultur i sentrum.*
- *Utvikle varierte, attraktive og sentrumsnære boliger.*
- *Fortette i byer og tettsteder før nye arealer tas i bruk.*

3.4 Regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus

Regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus, vedtatt november 2015, peker ut en felles retning for areal- og transportutviklingen for gamle Akershus fylke og utgjør gjeldende grunnlag for samarbeid mellom stat, fylke, kommuner, næringsliv og andre aktører. Regional plan inneholder overordnede strategier om å prioritere utvikling av noen lokale byer og tettsteder i Eidsvoll, samt å opprettholde gode og stabile bomiljø utenfor de prioriterte vekstområdene. Disse strategiene har stor betydning for hvordan Eidsvoll kan utvikles. Arealstrategiene til regional plan gir blant annet føringer om:

- *Konsentrere hoveddelen av veksten i boliger og arbeidsplasser til prioriterte vekstområder*
- *Utvikle prioriterte vekstområder med by-kvalitet*
- *Innenfor prioriterte vekstområder bør vekst gå foran vern*
- *Utenfor prioriterte vekstområder bør vern gå foran vekst*

Eidsvoll sentrum og Råholt/Eidsvollverk er de to områdene i Eidsvoll som planen definerer som prioriterte vekstområder. Resten av tettstedene i kommunen faller inn under det som i teorien skal behandles som vedlikeholdsvekst, hvilket innebærer en forholdsvis lav tillatt vekst.

Det jobbes ut ifra en forventning om at arealstrategiene i gjeldende regional plan for Oslo og Akershus vil være sentrale også i arbeidet med ny arealdel i Eidsvoll, men på grunn av planlagt rullering av gjeldende regionale plan og usikkerhet knyttet til varighet og endelig vedtakstidspunkt i hhv. kommunens og fylkets planprosess, kan det potensielt forekomme endringer (se neste kapittel).

3.5 Ny regional plan sett opp mot planlagt fylkesreversering

Viken fylkekesting vedtok 23. februar 2022 å søke oppdeling av Viken fylke og at nye fylker for Akershus, Buskerud og Østfold opprettes fra 1. januar 2024. Etter dette tok fylkekestinget 30. mars et retningsvalg for regionalt planarbeid. Fylkekestingets retningsvalg innebærer at planprosessene som er igangsatt i henhold til planprogrammet av 16. desember 2021 fortsetter, men at endelig vedtak av nye regionale planer overlates til de nye fylkene.

Arbeidet som er igangsatt i regi av Viken fylkeskommune skal resultere i et plangrunnlag som Viken fylkekesting oversender til de tre nye fylkene før fylkekestingene konstitueres høsten 2023. Planarbeidet legger til rette for at plangrunnlaget kan føre fram til vedtak av tre regionale planer i hver av fylkene Akershus, Buskerud og Østfold. Et felles plangrunnlag for de tre fylkene vil bidra til en samordnet og helhetlig utvikling i tråd med bærekraftsmålene, samtidig som avsluttende forankring og vedtak legges til de nye fylkekestingene.

3.6 Andre nasjonale og regionale føringer

I tillegg til nasjonale forventinger samt regional plan for areal og transport, er blant annet disse nasjonale og regionale føringene også av betydning for kommuneplanarbeidet i Eidsvoll:

- ✓ Kongeriket Norges grunnlov § 112
- ✓ Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging
- ✓ Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning
- ✓ Rikspolitiske retningslinjer for barn og planlegging
- ✓ Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag
- ✓ Nasjonal jordvernsstrategi 2021
- ✓ Retningslinjer for behandling av støy i arealplanlegging
- ✓ Sikkerhet mot kvikkleireskred
- ✓ Landbruksstrategi for Viken
- ✓ Regional plan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv i Akershus
- ✓ Regional plan for handel, service og senterstruktur i Akershus
- ✓ Regional plan for klima og energi i Akershus
- ✓ Regional plan for masseforvaltning i Akershus
- ✓ Regional vannforvaltningsplan for Innlandet og Viken
- ✓ Regional plan for innovasjon og nyskaping i Oslo og Akershus
- ✓ Fylkesdelplan for kulturminner og kulturmiljøer i Akershus

4 Program for ny kommuneplanrullering

Både arealdelen og samfunnsdelen skal rulleres. Begge tenkes videreført med et 11-12-års perspektiv tilsvarende som i gjeldende arealdel og samfunnsdel.

For rulleringen av arealdelen vil kommunen fokusere på å legge til rette for evt. mindre endringer og justeringer av arealformål på bakgrunn av prinsipper om behov og nødvendighet, men det skal også åpnes opp for å vurdere å ta inn nye utbyggingsområder. Den forrige rulleringen av arealdelen tok 5 år fra start til slutt, og det er ikke ønskelig å legge seg på en tilsvarende lang tidslinje i ny rullering. At gjeldende arealdel og samfunnsdel er av nyere dato er også et argument som taler for å holde varigheten på ny rulleringen litt nede.

Når det likevel er blitt bestemt at kommuneplanen skal rulleres på nytt, benytter administrasjonen muligheten til å løfte en del tekniske og dertil mindre politiske temaer og problemstillinger i dette planprogrammet. Disse temaene står opplistet i tabellen til kapittel 4.2. Ny rullering vil derfor også komme med et stort fokus på ytterligere nivåheving på den generelle kvaliteten på kommuneplanen som beslutnings- og styringsdokument for kommunens administrasjon og folkevalgte.

Kommunestyret har også bestemt at samfunnsdelens oppbygging og struktur skal endres på i ny rullering. Rulleringen av samfunnsdelen vil således utgjøre et ganske stort og omfattende tema, men vil samtidig likevel kunne la seg gjennomføre innenfor en akseptabel tidsramme, eller i det minste ikke vært til heft for fremdriften til arealdelen under forutsetning av de to skal utgjøre parallelle planprosesser.

Samtidig med kommuneplanrulleringen pågår det andre planprosesser som har dekning i vedtatt planstrategi. Områdeplanen for Råholt sentrum er i prosess mens det er vedtatt at skal utarbeides en områdeplan for Dal sentrum. Disse planprosessene må gå sin gang parallelt med kommuneplanrulleringen uten forsinkelser. Fylkeskommunen skal etter hvert også vedta en ny regional plan hvor Dal tettsted forhåpentligvis får status som prioritert vekstområde. I den forbindelse bør plan-dokumentene for denne rulleringen synliggjøre potensialet for vekst og fortetting på Dal.

4.1 Arealstrategi

Til denne rulleringen samt til fremtidige kommuneplanrullinger kommende år, er det blitt utarbeidet en langsiktig arealstrategi som skal fungere som et overordnet styringsdokument i arbeidet med planprogram, siling av innspill til planprogram og dermed også innholdet i forslaget til kommuneplanens arealdel. Arealstrategien er utarbeidet på bakgrunn av Kommunal og distriktsdepartementets veileder for kommuneplanens arealdel av mars 2022. Arealstrategien følger som eget vedlegg (1 tekstdel og 1 kartdel) og skal fastsettes som en del av forslaget til planprogram.

Arealstrategien bygger på kommunens visjon og 4 utvalgte satsningsområder, illustrert sammen med utvalgte bærekraftsmål fra FN. Kommunens visjon er *Trivsel og vekst i grunnlovsbygda*. De fire satsningsområdene er *Folkehelse*, *Næringsutvikling*, *Arealbruk og utbyggingsmønster* samt *Klima og miljø*. Disse binder areal- og samfunnsdelen sammen, og gir hovedprinsipper for langsiktig arealbruk.

4.2 Oppfølging av arealstrategi

I det følgende konkretiseres arealstrategien med vekt på hvilke føringer den vil gi for arbeidet med ny kommuneplan. Hensikten med å konkretisere arealstrategien er å vise til hvordan forslag til nye utbyggingsområder konkret vil vurderes, hvilket gir seg utslag i om kommunen aksepterer eller avviser konkrete forslag til nye utbyggingsområder som spilles inn i tidligfasen av planprosessen.

Hvordan kommunen vil forholde seg til forslag til nye utbyggingsområder vil med andre ord bero på en vurdering av om et arealinnspill er i samsvar eller konflikt med arealstrategien/ arealstrategioppfølgingen som kommunen peker på under. Dette grepet er ment å forenkle kommunens arbeid med å sile ut uaktuelle utbyggingsforslag i en tidlig fase. Samtidig kan det gi innbyggere, grunneiere og utbyggere forutsigbarhet om hvilke innspill til endret arealbruk det er realistisk å få gjennomslag for i arealdelen.

Formål + arealstrategier (<i>utvalgte</i>)	Oppfølging
<p data-bbox="204 533 432 566">Bolig</p> <p data-bbox="204 595 794 622"><i>Dyrka og dyrkbar mark skal bevares og forøkes (3.1.B)</i></p> <p data-bbox="204 663 770 752"><i>Det skal ikke åpnes opp for store, sammenhengende utbyggingsområder utenfor eksisterende tettsteder (3.1.C)</i></p> <p data-bbox="204 792 799 949"><i>Tettstedene med prioriterte vekstområder skal utvikles med attraktive felles uterom og grøntarealer nærme der folk bor, møteplasser tilrettelagt for liv og aktivitet, og tilgang til turstier og nærmiljøanlegg (3.1.E)</i></p> <p data-bbox="204 990 778 1079"><i>Fortetting skal ikke skje på bekostning av kvalitet, og tap av bevaringsverdig bebyggelse skal minimeres (3.1.D)</i></p> <p data-bbox="204 1120 804 1209"><i>Mindre grender og tettsteder kan videreutvikles utfra sine kvaliteter og sin identitet uten at det legges opp til sterk vekst (3.2.F)</i></p> <p data-bbox="204 1249 786 1406"><i>Føre var-prinsippet skal legges til grunn i utvikling og utbygging av nye områder. Eksisterende bygningsmasse og infrastruktur må være rustet for et endret klimasett i forhold til økt sannsynlighet for framtidig naturfare (4.2.D)</i></p>	<p data-bbox="831 524 1374 779">Da det ligger betydelige boligreserver inne i gjeldende kommuneplan, vil en ta utgangspunkt i at det for denne rulleringen ikke er behov for å legge inn mange nye arealer til boligformål. I utgangspunktet er det avsatt tilstrekkelig med areal i gjeldende arealdel som vil ivareta kommunens boligvekst fram mot 2031 og enda noen år til.</p> <p data-bbox="831 819 1369 1106">Kommunen tar likevel høyde for at nye arealinnspill knyttet til områder for bolig-formål (evt. utvidelser av eksisterende områder) skal vurderes, med det utfallet at noen arealer kan bli foreslått tatt inn i den nye arealdelen. På samme måte skal det også vurderes om eldre uregulerte og ubebygde boligområder skal tas ut av kommuneplanen, etter dialog med aktuelle grunneiere.</p> <p data-bbox="831 1146 1382 1303">Uavhengig av overnevnte vil kommunen vurdere å tillatte arealinnspill som kan knyttes til transformasjon av gammel bebyggelse. Dvs. områder som både er (1) bebygd fra før og (2) avsatt eller regulert til et annet formål enn bolig</p>
<p data-bbox="204 1424 603 1458">Tjenesteyting, kultur og idrett</p> <p data-bbox="204 1485 783 1608"><i>Offentlige tjenestetilbud som skoler, barnehager, helsetjenester, kultur- og fritidsinstitusjoner skal lokaliseres slik at de er tilgjengelig med gange, sykkel eller kollektivtrafikk for flest mulig (1.2.G)</i></p> <p data-bbox="204 1648 791 1771"><i>Det skal være korte avstander mellom funksjoner og kollektivtransport, samtidig som identitet, kulturhistoriske og miljømessige kvaliteter tas vare på og videreutvikles (3.1.A)</i></p> <p data-bbox="204 1812 772 1935"><i>Mindre grender og tettsteder skal utvikles som gode nærmiljøer med trygg infrastruktur og egne fritidstilbud, i tilstrekkelig nærhet til kommunale tjenestetilbud (3.2.G)</i></p>	<p data-bbox="831 1413 1390 1704">Eidsvoll kommune har i hovedsak en godt utbygd sosial infrastruktur (skole, barnehage og omsorgsinstitusjoner), men denne er under kontinuerlig press pga. befolkningsøkning. Dagens tilbud dekker heller ikke opp for omfanget av alle boligreservene i arealdelen. Behovet for å oppdatere og sikre nye arealer til sosial infrastruktur vil derfor bli prioritert jobbet med i ny rullering.</p> <p data-bbox="831 1744 1390 1986">Sentralt i Eidsvoll sentrum, Råholt/ Eidsvoll verk og Dal bør kommunen sikre seg arealer til offentlige formål som skole, barnehage, omsorgsboliger, sykehjem, idrettsanlegg og andre fritids-aktiviteter, men også grøntanlegg med parker, lekeplasser for de som bor og oppholder seg i sentrum. Skolestrukturplanen og nye oppdaterte barnetall må tas med i vurderingen av om det må tas inn nye</p>

<p><i>Kommunen skal sammen med innbyggere - herunder lag, foreninger og øvrig frivillighet, legge til rette for et rikt kultur-, idretts- og friluftsliv i kommunen (1.4.L)</i></p>	<p>arealer til offentlig formål for å ivareta enten utvidelser eller nybygg innen skole/barnehage.</p> <p>Kommunen vil invitere idrettslagene til dialog om utvikling av arealer til idrett. I denne dialogen kan det diskuteres muligheter for å samordne arealer for idrett og kultur.</p>
<p>Næring</p> <p><i>Areal- og transportkrevende virksomheter bør lokaliseres til områder med god tilgjengelighet til hovedtransportårene (2.1.B)</i></p> <p><i>Besøks- og arbeidsplassintensive virksomheter bør lokaliseres til tettsteder med god tilgjengelighet for myke trafikanter og kollektivreisende (2.1.C)</i></p> <p><i>Kommunen skal bidra til optimal produksjon av landbruksprodukter og etablering av innovativ grønn næringsvirksomhet (2.1.E)</i></p> <p><i>Kommunen skal legge til rette for et mangfoldig næringsliv i Eidsvoll med arbeidsplasser og aktivitet tilpasset variert kompetanse (2.4.I)</i></p>	<p>Kommunen er i besittelse av mange store ubebygde næringsarealer (regulerte/ uregulerte) i tilknytning næringsområdene på Dal, Ormlia og Minnesund – alle i umiddelbar nærhet til E6. Det er ikke behov for store endringer.</p> <p>Kommunen tar likevel høyde for at nye arealinnspill knyttet til områder for næring skal vurderes nærmere i prosessen, med det utfallet at noen arealer kan bli foreslått tatt inn i den nye arealdelen. Mindre endringer og justeringer i allerede etablerte næringsområder vil også bli vurdert.</p> <p>Kommunen vil invitere næringslivet ved grunneiere av næringseiendommer samt næringsrådet til dialog om det er utfordringer i dagens arealplaner som hindrer utvikling og jobbskaping.</p> <p>For øvrig skal arealstrategiene til dette formålet søkes fulgt opp slik som de står skrevet.</p>
<p>Fritidsbebyggelse</p> <p><i>Dyrka og dyrkbar mark skal bevares og forøkes (3.1.B)</i></p> <p><i>Det skal ikke åpnes opp for store, sammen-hengende utbyggingsområder utenfor eksisterende tettsteder (3.1.C)</i></p> <p><i>Det skal legges vekt på å oppnå gode regionale helhetsløsninger knyttet til arealbruk på tvers av kommunegrensene, samtidig som kommunen skal bevare sitt særpreg og sin identitet i en region med sterk vekst (3.4.L)</i></p> <p><i>Kommunens primærnæringer skal gis langsiktige og stabile rammevilkår i arealforvaltning ved å ta vare på dyrket og dyrkbar mark samt skog og andre naturressurser (2.2.D)</i></p>	<p>Kommunen har 3 definerte områder for fritidsbebyggelse i kommuneplanen, - hhv. på Mjøsstrand, Sanderlunden og Korslund. Majoriteten av fritids-bebyggelsen i Eidsvoll ligger imidlertid lokalisert spredt rundt omkring i LNF-områder nord for Minnesund og øst for Vorma. Nabokommunene Hurdal og Stange har store hyttereserver som kan bygges ut. Det vurderes at det ikke er behov for å ta inn mange nye områder for fritidsbebyggelse.</p> <p>Kommunen tar likevel høyde for at nye arealinnspill knyttet til områder for fritidsbebyggelse skal vurderes nærmere i prosessen, med det utfallet at noen arealer kan bli foreslått tatt inn i den nye arealdelen. Innspill knyttet til nye arealer /utvidelse av eksisterende arealer for camping og bobiler m.m. vil også bli vurdert.</p>

4.3 Andre temaer

Det øvrige programmet for denne rulleringen vil bestå i en rekke større og mindre håndplukkede temaer av ulikt omfang, og gjerne med et mer teknisk preg over seg. Disse vil til sammen utgjøre en *oppdatering* av arealdelen og en *endring* av samfunnsdelen. Bestemmelsene til arealdelen, som undergikk en totalforandring i forrige rullering, tenkes i hovedsak videreført med muligheter for justeringer. Det er hovedsakelig arealplankartet som vil være oppe til revisjon.

Tema og problemstilling	Oppfølging
<p>1. Spredt boligbebyggelse i LNF-områder</p> <p>Eidsvoll kommune har mange gamle boliggrender og mindre bebygde strøk som ligger lokalisert et stykke utenfor de største tettstedene. I sum tilsvarer slike områder et ikke ubetydelig antall helårsboliger og fritidsboliger som er avsatt til vanlig LNF-formål. For hver gang administrasjonen behandler et mindre søknadspliktig tiltak knyttet til et hus eller en hytte innenfor slike områder, må det samtidig behandles søknad om dispensasjon fra LNF-formålet. Dette er en tungvinn og lite hensiktsmessig praksis som ønskes adressert i ny rullering. Løsningen kan være å endre arealformålet for slike områder til LNF-spredt og knytte bestemmelser til arealformålet som angir et lite mulighetsrom for oppføring av små tiltak slik som påbygg, tilbygg, uthus og lignende.</p>	<p>Det må gjennomføres en overordnet utredning og kartlegging av all eksisterende bebyggelse som ligger innenfor LNF-områder og i fire nåværende områdene for LNF-spredt i dagens kommuneplan. Eiendommer som utgjør landbruks-eiendommer, skal videreføres som LNF-formål eller avsettes til dette. Eiendommer som ikke er ledd i stedbunden næring og som inneholder vanlig bebyggelse, skal vurderes avsatt til LNF-spredt. Utredningen og kartleggingen må gjøres i samarbeid med avdelingene på kommunal forvaltning, herunder spesielt landbruksavdelingen. Det skal utarbeides en overordnet KU til grunn for disse formålsendringene. Følgende nasjonale veileder vil komme til anvendelse: Planlegging for spredt bolig-, fritids- og næringsbebyggelse i landbruks-, natur-, friluft- og reindriftsområder (mai 2020)</p>
<p>2. FNs bærekraftsmål</p> <p>Strukturen og oppbyggingen på gjeldende samfunnsdel er gammel. Opprinnelige form er stort sett blitt videreført alle ganger den har vært gjenstand for revisjon. I ny rullering ønsker kommunestyret en annen struktur og oppbygging på samfunnsdelen som fremhever FNs bærekraftsmål, som er verdens felles arbeidsplan for en bedre verden innen 2030. De viktigste og mest relevante bærekraftsmålene for Eidsvoll lar seg konkretisere og plassere i en lokal kontekst.</p>	<p>Problemstillingen antyder en totalreovering av gjeldende samfunnsdels oppbygging og struktur, og vil nødvendigvis forutsette medvirkning og samarbeid på tvers av hele kommuneorganisasjonen. Omfanget er stort, og det vil bli behov for innhenting av ny kunnskap.</p>
<p>3. Mangfold og integrering, herunder LHBT+</p> <p>Kommunestyret ønsker mer fokus på dette temaet i ny samfunnsdel. Temaet fremgår ikke særskilt av gjeldende samfunnsdel, og det er potensiale for å inkludere omtale av dette viktige temaet under en eller flere av bærekraftsmålene - som den nye samfunnsdelen skal struktureres etter jf. overnevnte punkt.</p>	<p>Rimelig omfang. Må innhentes kunnskap og sørges for medvirkning. Ny tekst til samfunnsdelen må forfattes.</p>
<p>4. Teknisk infrastruktur, vann og avløp</p> <p>Pr. i dag er det ingen kobling mellom kommunens to hovedplaner for vannforsyning og avløp og kommuneplanens arealdel. Denne manglende</p>	<p>Vesentlig omfang. Grunnlaget bør utarbeides av kommunalteknikk, og overleveres til planavdelingen for ferdig innarbeidelse. Kommunalteknikk bør også ha en formening om planbestemmelser.</p>

<p>koblingen bør gjenetableres ifm. ny rullering. Temaet kan innarbeides både i bestemmelsene og arealplankartet til arealdelen. Tettere kobling mellom disse to planene og kommuneplanens arealdel er en fordel da det gir større bevissthet og forutsigbarhet og koordinasjon rundt temaet på overordnet plannivå, som i tur også vil gi mer bevissthet, forutsigbarhet og koordinasjon rundt temaet på detaljplannivå. Nye og eksisterende utbyggingsområder må til enhver tid innordne seg kapasiteten på nærliggende hovedledninger for vann og avløp. Det er også et mulig konfliktpotensial til stede når temaet ikke har noen kobling til arealdelen slik som i dag, da hovedtraséer for vann og avløp bør få ligge uforstyrret og ikke bli påført ulemper som følger av annen arealbruk og andre tiltak.</p>	
<p>5. Soneinndeling av tettsteder</p> <p>Det er ikke en intensjon i plan- og bygningsloven at kommuneplanens arealdel skal hjemle «hvilken type boligbebyggelse som tillates hvor». For å være bedre rustet til å styre boligutviklingen i tråd med en nokså omforent knutepunktstrategi er det likevel vesentlig for kommunen, som plan- og bygningsmyndighet, at vi har verktøy i vår besittelse som bidrar til å trekke utviklingen i denne retning. Helt konkret ønskes det innført soneinndeling av de største tettstedene - særlig for de større uregulerte strøkene tilknyttet de største tettstedene. Til disse sonene ønskes det tilknyttet retningslinjer som signaliserer hva slags type utvikling som er påregnelig og forventet. Dette inkluderer retningslinjer om type bebyggelse, ønsket strøkskarakter samt retningslinjer som adresserer forholdene knyttet til fortetting og transformasjon.</p>	<p>Gjennomføres som en faglig og involverende prosess. Omfanget og kompleksiteten kan avgrensnes slik at det ikke blir for inngripende. Det er her mulig å se til gammelt temakart for «fortetting», vedtatt ifm. kommunedelplan for Råholt-Sagmoen fra 1997, til eksempel.</p>
<p>6. Kvikkleire</p> <p>Kommunen la inn NVEs gamle kvikkleire-kartlegginger for Eidsvoll ifm. forrige rullering, - disse er avsatt som faresoner i arealplankartet. Det er spørsmål knyttet til om disse gamle fareområdene er presise og treffsikre nok:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Synliggjør alle fareområdene en reell risiko for kvikkleireskred? 2. Finnes det andre kvikkleireforekomster i sårbare områder som kommunen ikke vet om? 3. Hvordan vil ras innenfor de forskjellige fareområdene kunne ramme områdene på utsiden av dem, - finnes det risikoområder også utenfor fareområdene? 	<p>Behov for ekstern bistand fra NVE. Dersom problemstillingen skal prioriteres i denne rulleringen, må detaljgraden og omfanget på evt. nye undersøkelser avklares tidlig og tilpasses overordnet plannivå. NGI har nylig gjennomført en overordnet kartlegging av Romerike basert på objektive kriterier (dvs. ikke skjønn). Det kan vurderes om denne kartleggingen kan overføres Eidsvoll.</p>
<p>7. Raviner</p> <p>Kommunen har de senere årene erfart at utbygging og landskapstypen raviner har kommet i konflikt med hverandre, - med den konsekvens at noen</p>	<p>Dersom problemstillingen skal prioriteres i denne rulleringen blir det behov ekstern forfagkyndig bistand. Det er potensielt et tidkrevende og omfattende arbeid som må legges ned ettersom utredningen utføres på kommuneplannivå, samtidig</p>

<p>foreslåtte prosjekter er blitt skrinlagt til fordel for vern av natur. Kommunen mangler imidlertid de nødvendige verktøyene som skal til for å identifisere spesielt verdifulle raviner, da det ikke eksisterer et eget kunnskapsgrunnlag å ta utgangspunkt i for Eidsvoll sin del. På generelt grunnlag vet man at ravinedaler og ravinedalsystemer har betydning for biologisk og geologisk mangfold og at de utgjør viktige elementer i kulturlandskapet. En vet også at raviner er dannet gjennom langsomme og storskala naturlige prosesser, en landskapsform som det er umulig å gjenskape kunstig. Det betyr at dersom et ravinesystem ødelegges, så er det tapt for alltid.</p>	<p>som funnene og konklusjonene må være detaljerte nok til å fungere som fellende bevismateriale ifm. avslag på fremtidige planinitiativ og fremtidige søknader om tillatelse. Evt. innarbeidelse i arealplankartet vil da ta form som en hensynssone.</p>
<p>8. Grønnstruktur og mobilitet for myke trafikanter</p> <p>Planavdelingen gjennomførte en grundig og omfattende undersøkelse av eksisterende grønnstruktur på Råholt/Eidsvoll Verk sommeren 2018, herunder mulighetene som dagens grønnstruktur utleder med hensyn til forflytting og lokal mobilitet. Alle stier, gangveger, snarveger og smett ble kartlagt i den forbindelse. Funnene og resultatene er tilgjengelig i fagrapporten «Lokal mobilitet og grønnstruktur, Råholt», et vedlegg til gjeldende kommuneplan. Det var ikke tid til å innarbeide alle funnene fra kartleggingen i arealplankartet i forrige rullering, men denne jobben kan gjøres i ny rullering.</p> <p>Etter politisk ønske er det ønskelig å gjennomføre en tilsvarende prosess og kartlegging også for andre tettsteder i Eidsvoll.</p>	<p>Vesentlig omfang. Det må bevilges penger til gjennomføringen av ny kartlegging og nytt utredningsarbeid, som må utgjøre en faglig og involverende prosess.</p> <p>Jobben med å legge inn funnene fra kartleggingen av Råholt inn i kommuneplanen vurderes som enklere. Alle forbindelser på Råholt/Eidsvoll Verk som er egnet for rask forflytting for myke trafikanter, og som er ikke er tilstrekkelig sikret gjennom arealformål i enten reguleringsplan eller kommuneplan, endres til formål for grønnstruktur i arealplankartet.</p>
<p>9. Drikkevannskilder</p> <p>Det er behov for å gå over hensynssoner i arealplankartet for å sikre at disse i tilstrekkelig grad ivaretar de hensynene de er ment å sikre. Flere av dagens hensynssoner for «nedslagsfelt drikkevann» har opprinnelse fra Eidsvoll sin første kommuneplan av 1991. I forrige rulleringen ble den gamle hensynssonen for råvannskilden Netsjøen tatt ut fordi dennes funksjon som drikkevannskilde har opphørt. Samtidig ble det lagt til nye hensynssoner for Hurdalssjøen og Damtjern, som begge berører offentlige vannbehandlingsanlegg som server hhv. Ullensaker og Feiring. Hensynssonen tilknyttet anlegget ved Hurdalssjøen er sannsynligvis for grov og omfattende, og kan sannsynligvis kartfestes med bedre presisjon</p>	<p>Rimelig omfang. Det er naturlig at disse sonene vurderes nærmere i ny rullering, i samråd med relevante faginstanser.</p>
<p>10. Rammeplan for avkjørslar</p> <p>«Rammeplan for avkjørslar» er en av fire temakart inn under gjeldende arealdel. Rammeplanen er</p>	<p>Rimelig omfang. Bør oppdateres i samråd med Statens vegvesen og Viken fylkeskommune, da rammeplanen kun berører riks- og fylkesveger.</p>

<p>retningsgivende for all planlegging og byggesaks-behandling som berører vegene som vises i rammeplanen. Gjeldende rammeplan er en ren videreføring av den som var tilknyttet arealdelen fra 2015. Det er behov for å gå over denne rammeplanen og muligens oppdatere vegklassifiseringer, holdningsklasser og kriterier for de ulike holdningsklassene.</p>	
<p>11. Opptegning av arealplankartet</p> <p>Majoriteten av formålsgrensene i arealplankartet stammer fra Eidsvoll sin første kommuneplan av 1991, naturligvis med unntak av for alle de utbyggingsområdene som er blitt lagt til i de 7 etterfølgende rulleringene mellom 1995 og 2021. Det er grunn til å tro at mange av både de opprinnelige og nyere formålsgrenser er dårlig tilpasset til marka, bebygd situasjon og eller arealbruk vist i øvrige reguleringsplaner. Administrasjonen mener derfor det er behov for å gå over alle formålsgrensene i arealplankartet på nytt og foreta en grundig kvalitetssikring. Hvilket arealformål en eiendom, et bygg eller et tiltak ligger innenfor er av ytterst betydning i plan- og byggesaker, og det vil være en fordel for kommunen at måten arealplankartet er tegnet opp på går etter i sømmene. En vil da få større tiltro til at grensene er reelle, og en vil kjenne til logikken bak de mange formålsgrensene i mye større grad enn det som er tilfellet i dag. Utover formålsgrensene er det også nødvendig å utarbeide et oppdatert grunnlag for hvordan kjøreveger fremstilles i arealplankartet, da dette temaet ikke er fremstilt og definert riktig iht. gjeldende spesifisering for tegneregler.</p>	<p>Vesentlig omfang, men en nødvendig oppgave som bør gjennomføres av hensyn til å sikre kvaliteten på kommunens viktigste arealplan. Vurderingene kan i hovedsak utføres på dataskjermen og i tegneprogrammet, og en tar sikte på å legge til rette for involvering av nødvendige interne avdelinger i de tilfeller planavdelingen er usikker på hvor formålsgrensene bør gå. For temaet kjøreveger forutsettes det utarbeidet et nytt grunnlag for dette hovedsakelig i regi av kommunalteknikk.</p>
<p>12. Byggeforbudsgrenser langs vassdrag</p> <p>Dagens forvaltning oppfattes som for lite differensiert og for streng. Iht. gjeldende kommuneplan gjelder det en generell byggegrense på 100 meter fra alle vassdrag som er angitt med arealformålet «bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone». Dette er skrevet i bestemmelsene, men ikke vist med byggegrense i kartet. I ny rullering tas det derfor sikte på å legge inn byggegrenser i kartet, samt å mykne opp i byggeforbudet slik at 100 meter byggegrense ikke gjelder flatt i hele kommunen.</p>	<p>Mindre vesentlig omfang. Her er det mulig å sammenligne med for eksempel nabokommuner ift. hva slags praksis og hva slags regler som gjelder i andre kommuner.</p>
<p>13. Råstoffutvinning og mineralressurser</p> <p>Kommunen skal se nærmere på om dagens uttak er tilstrekkelig for tilgangen til nødvendige mineralressurser i kommunen for realisering av planlagt utvikling.</p>	<p>Mindre omfang.</p>

4.4 Konsekvensutredning

Nye områder til utbygging/eksisterende utbyggingsområder som avsettes til et annet arealformål enn dagens formål, skal som en del av rulleringen utredes for konsekvenser etter plan- og bygningslovens regler. Risiko- og sårbarhetsanalyse skal også inngå som en naturlig del av arbeidet med konsekvensutredningen. For både private og kommunale arealinnspill vil det bli vurdert utredet alternative arealdisposisjoner i de tilfeller der en finner dette hensiktsmessig av hensyn til virkninger for samfunn og miljø. Små endringer og justeringer av arealplankartet, jf. punkt 12 over, vil det ikke bli utredet for konsekvenser så fremt disse ikke medfører vesentlige endrede rammebetingelser for hvor fremtidig utbygging kan finne sted sammenlignet med gjeldende plan. For utredning av punkt 1 i kapittel 4.2, *spredd boligbebyggelse i LNF*, tas det sikte på å utrede virkningene for samfunn og miljø på et overordnet nivå for arealformålet som helhet. Konsekvensutredningen vil belyse planens påvirkning og evt. vesentlige virkninger for miljø og samfunn med utgangspunkt i utredningstemaene nevnt under.

- ✓ Naturmangfold
- ✓ Kulturminner og kulturmiljøer
- ✓ Jordressurser og viktige mineralressurser
- ✓ Landskap
- ✓ Vannmiljø og avløp
- ✓ Transportbehov og energiløsninger
- ✓ Tilgjengelighet for alle til uteområder og gang- og sykkelveinett
- ✓ Barn og unges oppvekstvilkår
- ✓ Virkninger som følge av klimaendringer
- ✓ Ulykke og beredskap

Konsekvensutredningen skal inneholde en generell del der det gis omtale av hvert enkelt utredningstema og hvilke kilder som ligger til grunn for de senere vurderingene av dem for de enkelte foreslåtte utbyggingsområdene. Hvert utbyggingsområde i utredningen presenteres med nøkkeldata og oversiktskart, før selve konsekvensutredningen og ROS-analysen følger i tabellform under. En vil benytte seg av trafikklysmodellen i de påfølgende verdsettinger av konsekvenser. Grønt lys er liten negativ, ingen eller positiv konsekvens, gult er middels eller usikkert negativ konsekvens og rødt er stor eller svært stor negativ konsekvens. Samme trafikklysmetode vil benyttes i verdsettingen av risiko og sårbarhet.

ROS-analysen skal vise alle risiko- og sårbarhetsforhold som har betydning for om arealene som foreslås til utbygging er egnet, og eventuelle endringer i slike forhold som følge av planlagt utbygging. Analysen skal være en overordnet kartlegging av sårbarheter og farer ved arealet som er tenkt til utbygging, og funn skal videre vurderes og ivaretas på senere reguleringsplannivå. Det er viktig å se sammenhengen mellom ROS-analysen og konsekvensutredningen. Funn fra ROS-analysen vil derfor innarbeides i KU under temaene "ulykke og beredskap", samt "virkninger som følge av klimaendringer". ROS-analysen skal kunne kvalitetssikres og etterprøves ved behov. Derfor skal metoden som brukes i utarbeidelse av ROS-analysen beskrives, i tillegg til at referanser skal oppgis. DSB sin veileder "Samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging (2017)" vil bli brukt i dette arbeidet. ROS-analysen skal ikke utgjøre en ren sjekklister uten beskrivelser og vurderinger, men skal inneholde vurderinger av farer og sårbarheter i arealene og hvordan utbygging vil påvirke dette.

4.5 Metode for konsekvensutredning

Metodikken bak konsekvensutredningen vil i hovedsak baseres på den trinnvise fremgangsmåten som er nærmere beskrevet i Miljøverndepartementets veileder T-1493: *Konsekvensutredninger – kommuneplanens arealdel*:

Trinn 1: Avgrensning av utredningsområdet og eventuelt influensområde, avhengig av utbyggingsformål og hvilke utredningstema som er spesielt sentrale.

Trinn 2: Områdets verdi vurderes på bakgrunn av innsamlet data. Det bør alltid gå tydelig frem av materialet hvordan verdivurderingen er foretatt, og hvilke kriterier som har ligget til grunn for vurderingen, slik at verdisetningen blir etterprøvable. For de tema der det finnes omforente verdikriterier, benyttes disse.

Trinn 3: Omfanget (påvirkningen) av det som planlegges å skje i området vurderes i forhold til 0-alternativet, som tilsvarer sannsynlig utvikling av området uten utbyggingen.

På overordnet plannivå vil omfanget av en utbygging i hovedsak bestemmes av verdiene som berøres ved den aktuelle lokaliseringen og av arealformålet, eventuelt med tilhørende planbestemmelser som angir mulig utnyttelse. Omfanget av utbyggingen kan variere for hvert tema. Utredningen skal beskrive både de virkninger som følger av selve arealbeslaget og de virkninger utbyggingen har for influensområdet.

Trinn 4: Konsekvensene av det foreslåtte utbyggingsområdet for et gitt tema kommer fram ved å sammenstille vurderingene av områdets verdi med utbyggingsens omfang. Det viktige her er i hvor stor grad de definerte verdiene for det aktuelle temaet blir påvirket av utbyggingen.

Trinn 5: Samlet vurdering av konsekvens for et gitt utbyggingsområde baseres på resultatene av vurdering av konsekvens for de enkelte tema supplert med forhold som faglig skjønn, lokalkunnskap og eventuelle spesielle forhold ved den aktuelle utbyggingen. Det er da viktig at det blir redegjort for hvilke vurderinger som ligger til grunn for og er vektlagt i den samlede avveiningen. Vektingen bør begrunnes slik at grunnlaget for vurderingene er etterprøvbare. Områder av nasjonal verdi eller stor regional verdi bør vektlegges ved sammenstillingen av konsekvenser. Det er også viktig å vurdere forslagene til enkeltområder opp mot målene i kommunens arealstrategi, og synliggjøre om forslagene avviker med føringene som gis der.

---

5 Planprosessen

Varsel om oppstart av kommuneplanarbeidet skjer samtidig med at forslag til planprogram legges ut til offentlig ettersyn og sendes på høring. Etter at innspillene er vurdert og eventuelle justeringer er foretatt, fastsettes planprogrammet av kommunestyret. Deretter starter arbeidet med å utarbeide forslag til ny arealdel og samfunnsdel.

5.1 Organisering

Det er nedsatt en egen prosjektgruppe i planavdelingen som skal stå for gjennomføringen av kommuneplanprosessen. Plansjef og virksomhetsleder for kommunal forvaltning inngår i denne prosjektgruppen, som har ansvaret for gjennomføring/kvalitetssikring alle dokumentene som skal inngå i kommuneplanen herunder kart, bestemmelser, beskrivelse, konsekvensutredning, risiko- og sårbarhetsanalyse og samfunnsdelen.

Leder for planavdelingen og virksomhetsleder for kommunal forvaltning har det faglige ansvaret for utredninger, vurderinger og prinsipielle vegvalg underveis i prosessen. Virksomhetsleder er den prosjektansvarlige på vegne av gruppen og svarer direkte til kommunedirektør. Kommunedirektøren har ansvaret for sikring av prosjektets fremdrift. Kommunedirektøren vil også ta initiativ til dialogmøter med formannskapet underveis og legge fram saker for avklaring dersom det blir behov.

Formannskapet er politisk styringsgruppe for kommuneplanarbeidet. De fastsetter planprogrammet, står for den politiske førstegangsbehandlingen med påfølgende utleggelse til offentlig ettersyn og utgjør første ledd i den politiske sluttbehandlingen av planforslaget før kommunestyret.

5.2 Medvirking

Kommunens hjemmesider, kommunens facebook-side og lokalavisen Eidsvoll Ullensaker blad (EUB) vil være de viktigste informasjonskildene for allmennheten underveis i prosessen. Alle varslinger, høringer og kunngjøringer vil bli annonsert gjennom disse kanalene. Kommunens hjemmesider vil bli særlig aktivt brukt gjennom hele planprosessen, med løpende informasjon om framdrift, forslag, frister for innspill osv. Tidsfrister for innspill vil bli annonsert i EUB, med henvisning til ytterligere informasjon på kommunens hjemmeside.

Til denne rulleringen har administrasjonen ambisjoner om å gjennomføre egne medvirkningsaktiviteter fokusert mot tre avgrensede temaer. Disse temaene er:

Grønn mobilitet – omhandler myke trafikanter, kollektivtilbud, trafiksikkerhet, skoleveg og folkehelse.

Frivillighet – omhandler lag, organisasjoner og foreningers ønsker og deres vilkår for utøvelse av sine aktiviteter i lokalsamfunnet

Næring og landbruk – omhandler landbruk, matproduksjon, arbeidsplasser, pendling, attraktivitet og næringsutvikling

Hensikten med oppdelingen i tre forskjellige temaer er å spisse innholdet i medvirkningsaktivitetene, samtidig som man treffer målene i samfunnsdelen og arealstrategien. Formen er tenkt som åpne møter og arrangementer for et nærmere definert publikum. Ulike aktører, interessenter, demografiske grupper, lag og foreninger m.fl. kan bidra med mye nyttig kunnskap og vil derfor inviteres inn i disse aktivitetene. Informasjon om disse aktivitetene vil bli annonsert i diverse kanaler og det vil også rettes direkte invitasjoner i den grad det er praktisk mulig. Temamøtene vil bli lagt opp forskjellig etter hva som er praktisk.

Det kan være aktuelt å invitere en innleder med kompetanse innenfor det konkrete tema, både til å dra diskusjonen i gang og for å bringe nye perspektiv. Det vil da bli tatt referat og tatt imot innspill i møtet og i etterkant. Frem mot og under arbeidet med planforslaget vil merknader og forslag oppsummeres og kommenteres, og evt. innarbeides i planen etter en faglig vurdering.

Under følger en faseplan med de ulike elementene i medvirkningen hhv. før, under og etter offentlig ettersyn av kommuneplanen:

Medvirkningsaktivitet	2023				2024			
	1K	2K	3K	4K	1K	2K	3K	4K
Tema: Grønn mobilitet	...	...	...					
Tema: Frivillighet	...	...	...					
Tema: Næring og landbruk	...	...	...					
Politisk-administrativ workshop			...	...				
Politisk behandling av forslag til kommuneplan (FS)					...	...		
Høringsperiode og offentlig ettersyn av planforslag, 8 uker						...	...	
Folkemøte						...	...	
Informasjonsmøter, utvalg/internt						...	...	

For utenom de temabaserte medvirkningsaktivitetene i de tre øverste radene innebærer denne medvirkningsplanen også muligheter for en kommunal workshop før behandlingen av planforslaget samt folkemøte og diverse informasjonsmøter etter behandlingen av planforslaget.

Under følger en oversikt som viser hvordan delmålene i arealstrategien kan dekkes innenfor de tre temabaserte medvirkningsaktivitetene:

↓ Delmål iht. arealstrategi/Medvirkningstema →	Grønn mobilitet	Frivillighet	Næring og landbruk
1.1 Inkluderende nærmiljøer		v	
1.2 Trygghet i nærmiljøet	v	v	
1.3 Et godt læringsmiljø for barn og unge		v	
1.4 Aktivisering og muligheter i lokalsamfunnet		v	
2.1 Rett virksomhet på rett sted	v		v
2.2 En attraktiv landbrukskommune			v
2.3 En attraktiv reiselivsdestinasjon	v		v
2.4 Tiltrekke kompetansearbeidsplasser og ny aktivitet			v
3.1 Oversiktlige og kompakte lokalsamfunn	v	v	
3.2 Vekst tilpasset størrelse og funksjon	v		v
3.3 Gjøre det attraktivt å reise kollektiv, med sykkel og til fots	v		
3.4 Interkommunalt samarbeid om bærekraftig utbyggingsmønster	v		v
4.1 Reduksjon av klimagassutslipp og energibruk	v		v
4.2 Tilpasning til et endret klima	v		
4.3 Ivaretagelse av friluftsliv og naturmangfold	v	v	v

6 Fremdrift

Følgende fremdriftsplan legges til grunn for planprosessen:

Aktivitet	2022 1-2K	2022 3-4K	2023 1K	2023 2K	2023 3K	2023 4K	2024 1K	2024 2K	2024 3K	2024 4K	2025 1K
Fase 1 – Planprogram											
Politisk bestilling og intern behovsavklaring	v										
Utarbeidelse av forslag til planprogram og arealstrategi	v										
Varsel om oppstart av planarbeid og offentlig ettersyn av planprogram og arealstrategi, 6 uker		v									
Behandling av merknader til planprogram og arealstrategi		v									
Fastsetting av planprogram og arealstrategi (FS og KS))			...								
Fase 2 – Planforslag med konsekvensutredning											
Medvirkningsaktiviteter, se eget skjema			...	...	...	...		...	...		
Grovsiling av arealinnspill iht. fastsatt arealstrategi - sak til politisk behandling (FS)				...	...						
Konsekvensutredning av arealinnspill					...	...					
Ferdigstilling av planforslag både arealdel og samfunnsdel					...	...	...				
Politisk behandling av forslag til kommuneplan (FS)							...	...			
Høring og offentlig ettersyn av planforslag, 8 uker								...	...		
Fase 3 – Vedtak av planforslag											
Behandling av merknader til planforslag									...	...	
Justering av planforslag										...	...
Sluttbehandling og vedtak av kommuneplan (FS og KS)											...